

David Grossman, Berätta för mig. Två kortromaner. Albert Bonniers förlag.

Vad är sanningen i en relation? Som den mellan två makar eller som den kommer till uttryck i mötet mellan vuxen dotter och en döende mor. Vad är det egentligen som ägt rum i den enes liv och hur påverkar det den andre?

David Grossman är en av Israels mest erkända författare. I hans senaste bok; Berätta för mig, vänder och vrider han på detta tema i två långnoveller.

I den första berättelsen möter läsaren en man och hans svägerska i en nattlig bilfärd mot ett diffust mål. Mannen tror sig veta att hustrun är otrogen och underhåller sin svägerska med ingående skildringar av hustruns möten med sin älskare.

Också den andra novellen tar sin plats i ett trångt utrymme. Den åldrade yogaläraren Nilli, som snart ska dö, möter sin dotter Rotem, vilken just kommit från England för att ta farväl av sin mamma. Med sig har hon ett manuskript som handlar om den egna barndomen. Hon läser högt för mamman och romanen visar sig vara en diffus mosaik kring en händelse då mamman tog sig an en tonårsyngling.

Mannen i bilen och dottern i sjukrummet. Båda bär på föreställningar präglade av svartsjuka bilder. Vad som är sanning är dock höljt i dunkel. De inre bilderna avlastar inte den yttre verkligheten. Ett lidande ersätts med en annat. Den svartsjuka mannen heter Saul, vilket anknyter det hebreiska verbet för att fråga. Saul är den som ställer frågor om livet men som inte får några tydliga svar.

Det faktum att de båda berättelserna utspelar sig i trånga utrymmen ger läsaren en klaustrofobisk känsla. Även Sauls och Rotems tankar är instängda i misstänksamhet.

David Grossmans egen son stupade i kriget med Libanon. Temat med det trånga utrymmet och de paranoida misstankarna anknyter till den nuvarande situationen i Israel och Palestina.

Grossman skriver med ett underbart språk; intensivt, erotiskt laddat och med psykologiskt bråddjup. De vindlande meningarna tycks först omöjliga att omfatta. Men så snart läsarens ögon vant sig vid mörkret av en nattlig bilfärd och det skumma ljuset vid en sjukbädd, ser man klart den mänskliga viljan att till varje pris skapa någon slags mening i en oviss värld.

Jakob Carlander

Ingress:

Klaustrofobisk känsla och familjerelationers misstänksamhet som en metafor för dagens liv i Israel. David Grossman skriver på flera djup.

Bildtext:

David Grossman är en av Israels mest framstående författare som gett ut såväl romaner som barnböcker och faktalitteratur.